

הנציבות האירופית - הודעה לעיתונות

לקראת מדיניות שכנות אירופית חדשה: האיחוד האירופי פותח בהתייעצות על עתיד יחסיו עם מדינות שכנות

בריסל 04/03/2015

האיחוד האירופי משיק היום התייעצות על עתיד מדיניות השכנות האירופית (ENP) שלו. ההתפתחויות המשמעותיות שחלו בסביבת השכנות בשנים האחרונות מחייבות עתה להעמיד את המדיניות הזאת לבחינה יסודית מחודשת.

הנציגה העליונה לענייני חוץ ולמדיניות הביטחון / סגנית נשיא הנציבות פדריקה מוגריני והנציב למדיניות השכנות האירופית ולשיחות הרחבה יוהאנס האהן פותחים היום בהתייעצות בדבר עתיד מדיניות השכנות האירופית. הבחינה הקודמת של מדיניות השכנות האירופית נעשתה ב-2011. ההתפתחויות המשמעותיות שחלו בסביבת השכנות מאז מחייבות עתה להעמיד לבחינה יסודית מחודשת את העקרונות שעליהם מושתתת המדיניות וכן את היקפה ואת האופן הראוי לשימוש במכשירים העומדים לרשותה.

"בניית שותפויות חזקות עם שכנותיו היא אינטרס חיוני של האיחוד האירופי. התפתחויות באזור מן העת האחרונה הגדילו את האתגרים הניצבים מול כולנו: מלחצים כלכליים ועד הגירה בלתי סדירה ואיומים ביטחוניים. אנחנו זקוקים למדיניות חזקה כדי להיות מסוגלים להתמודד עם הסוגיות האלה. אנחנו צריכים גם להבין טוב יותר את השאיפות, הערכים והאינטרסים השונים של שותפותינו. זאת צריכה להיות המטרה של הבחינה המחודשת אם ברצוננו לקיים יחסים פוליטיים איתנים בינינו ובין שכנינו", אמרה הנציגה העליונה / סגנית הנשיא פדריקה מוגריני.

"טיפוח שלום, יציבות ושגשוג לאורך גבולותינו יפעל לטובת האיחוד האירופי עצמו. הבחינה המחודשת תסייע לנו לעבוד באפקטיביות רבה יותר להשגת המטרות הללו. אני רוצה לראות שותפות שוויונית יותר וכזו שמניבה תוצאות", הוסיף הנציב יוהאנס האהן.

היעד הוא לנהל התייעצות רחבה ככל שאפשר הן עם השותפים במדינות השכנות והן עם בעלי עניין ברחבי האיחוד האירופי עד סוף יוני. לאחר התייעצות זו, יפורסם בסתיו נייר עמדה (קומיוניקיישן) שיציג הצעות לגבי הכיוון העתידי של מדיניות השכנות.

ההתייעצות תתנהל לפי ארבע עדיפויות: שונות; מיקוד; גמישות; בעלות ונראות. חמישה תחומים שבהם שני הצדדים חולקים אינטרסים משותפים כבר זוהו: סחר ופיתוח כלכלי; קישוריות; ביטחון; ממשל; הגירה וניידות.

רקע לעניין ההתייעצות:

נשיא הנציבות יונקר ציין שמדיניות השכנות האירופית תיבחן מחדש בתוך השנה הראשונה לכהונת הנציבות החדשה. כדי להעניק לדין מסגרת, אומץ נייר התייעצות משותף מאת הנציבות האירופית והנציגה העליונה ב-4 במרס 2015, המציג כמה ממצאים ראשוניים בהקשר של לקחים שהופקו ממדיניות השכנות עד כה, וכן שאלות מפתח לדין עם השותפות ובעלי העניין.

רקע לעניין מדיניות השכנות האירופית:

סעיף 8(1) לאמנת האיחוד האירופי קובע כי "האיחוד יפתח יחסים מיוחדים עם מדינות שכנות, במטרה לכונן מרחב של שגשוג ושכנות טובה, שיהיה מושתת על ערכי האיחוד ומאופיין ביחסים קרובים ויחסי שלום המבוססים על שיתוף פעולה".

מדיניות השכנות האירופית תוכננה ב-2003 במטרה לפתח יחסים הדוקים יותר בין האיחוד האירופי למדינות השכנות לו. היא כוללת מדרום את אלג'יריה, ירדן, ישראל, לבנון, מצרים, מרוקו, סוריה, פלסטין ותוניסיה; וממזרח את אוקראינה, אזרבייג'ן, ארמניה, בלרוס, גאורגיה ומולדובה.

מטרת מדיניות השכנות האירופי, ששונתה ב-2011 בעקבות האירועים בעולם הערבי, היא לתמוך בשותפות המבצעות רפורמות לקראת דמוקרטיה, שלטון חוק וזכויות אדם; לתרום לפיתוח הכלכלי המכליל ולקדם שותפות עם חֲבֵרוֹת לצד הקשרים עם ממשלות. מדיניות השכנות האירופית המחודשת מחזקת שיתוף פעולה בתחומי הפוליטיקה והביטחון, תומכת בפיתוח כלכלי וחברתי, יוצרת צמיחה ומקומות עבודה, מחזקת את הסחר ומשפרת את שיתוף הפעולה בסקטורים אחרים.

[מכשיר מדיניות השכנות החדש](#) (ENI: European Neighbourhood Instrument), המצויד בתקציב של 15.4 מיליארד אירו לתקופה שבין 2014-2020, מעמיד את רוב המימון ל-16 המדינות השותפות למדיניות השכנות האירופית. הגישה מבוססת-התמריצים מאפשרת גמישות בהתאמת סיוע פיננסי על בסיס התקדמותה של כל מדינה לעבר דמוקרטיה וכיבוד זכויות אדם.

למידע נוסף:

נייר התייעצות משותף, "לקראת מדיניות שכנות אירופית חדשה":

<http://ec.europa.eu/enlargement/consultation/consultation.pdf>

דף ההתייעצות באינטרנט:

http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement/consultation/index_en.htm

אתר האינטרנט של הנציבות האירופית בנושא שכנות ושיחות הרחבה:

<http://ec.europa.eu/neighbourhood-enlargement>

אתר האינטרנט של שירות החוץ האירופי:

http://eeas.europa.eu/enp/index_en.htm

אתר האינטרנט של European Neighbourhood Info Centre:

<http://www.enpi-info.eu/>